

L 13

Neosobní predikáty

Osm neosobních predikátů jsou jednotlivá slova, která vyjadřují krátké neosobní sdělení.

(a) **ΑΝΑΓΚΗ** je nutné. Negace ($\bar{\text{N}}$ -) **ΑΝΑΓΚΗ ΑΝ**.

ἴσθι stačí. Neg. ($\bar{\text{N}}$ -) **ἴσθι ΑΝ**.

ἡδέσθαι je nutné. Neg. ($\bar{\text{N}}$ -) **ἡδέσθαι ΑΝ**.

ἡδέσθαι, **ἡδέσθαι** je potěšující/příjemné [it is pleasing unto ...]. Neg. ($\bar{\text{N}}$ -) **ἡδέσθαι** (nebo **ἡδέσθαι**) **ΑΝ**.

(b) **ΓΕΝΟΙΤΟ** ať se stane (may it to pass). Neg. **ΜΗΓΕΝΟΙΤΟ**.

ἔξεστι je dovolené/možné/vhodné. Neg. **οὐκἔξεστι**.

(c) **ὀφείλει** (nebo **εὐφείλει**) je správné/vhodné/nutné. Neg. ($\bar{\text{N}}$ -)**ὀφείλει** an a **μεὐφείλει**.

(d) **ἴσθαι** Jak by to bylo dobré, kdyby ...!¹ jen kdyby/když ... Žádná negace.

Neosobní predikáty jsou často doplňovány slovesní větou nebo frází.

ΑΝΑΓΚΗ ΓΑΡ Ε-[∅] ΤΡΕ-ΝΕΣΚΑΝΔΑΛΛΟΝ ΕΙ

Neboť je nutné, *aby přišla pokušení*

ἔξεστι ἡ- $\bar{\text{N}}$ -ΝΕΚΑΒΒΑΤΟΝ Ε- $\bar{\text{P}}$ -ΠΕΤΝΑΝΟΥÇ Χ $\bar{\text{N}}$ - $\bar{\text{P}}$ -ΠΕΘΟΥÇ

Je dovoleno v sobotu *činit dobro nebo činit zlo*.

Čtyři konverze – všeobecný přehled

V předchozím byly uvedeny základní typy vět:

nominální věta

durativní věta

non-durativní konjugace

verboidy

neosobní predikáty

Tyto se používají jako základ důležitých gramatických vzorů zvaných *konverze* (conversions).

Existují čtyři konverze:

préteritní konverze (preterit conversion)

circumstanciální konverze (circumstantial conversion)

relativní [vztažná?] konverze (relative conversion)

fokalizující konverze (focalizing conversion)

Až na několik výjimek všech pět základních větních vzorů se může vyskytovat v těchto čtyřech konverzích i ve formě nekonvertované: zhruba 25 možností.

---

¹ How good it would be if ...!

Konvertované věty se vyznačují tím, že mají zvláštní vztah k okolnímu textu v syntaxi, a/nebo způsobem, jakým prezentují informaci.

Préteritum (preterit) (L13) často posouvá věci jeden krok zpět v čase anebo do nereálnosti (into non-factuality): **ϣ-κωτ** on staví; preterit **νεϣ-κωτ** on stavěl, **νεϣ-να-κωτ** on by stavěl.

Cirkumstanciál (circumstantial) (L14) vyjadřuje něco jako participium nebo řecký genitiv absolutní (latinský ablativ absolutní): **ϥ-ριμε** ona pláče; cirkumstanciál **εϥ-ριμε** plačící, zatímco/když ona pláče/plakala.

Relativ (relative) (L15) tvoří modifikující větu (atributivní větu): **ϣ-κωτ** on staví; relativ **πιηι ετϣ-κωτ** ἄμο-ϣ dům, který on staví.

Fokalizace (focalizing) (L16) signalizuje, že některý prvek ve větě by se měl číst se zvláštní pozorností nebo intenzitou: **ϣ-να-βαπτιζε** ἄμο-τῆ **ζῆ-οὐπῆνα** on vás bude křtít Duchem; fokalizace **εϣ-να-βαπτιζε** ἄμο-τῆ **ζῆ-οὐπῆνα** on vás bude *křtít* Duchem nebo on *vás* bude křtít Duchem nebo on vás bude křtít *Duchem* nebo co on chce, je *křtít vás Duchem*.

Konverzi je možné rozpoznat prostřednictvím *konvertora* (converter) na (nebo blízko) začátku konvertované věty:

préteritní konvertor	νερε- , νε= ; νε-
cirkumstanciální konvertor	ερε- , ε= ; ε-
relativní konvertor	ετερε- , ετ= ; εντ- nebo ἄτ- , ετ- , ετε- a ε-
fokalizující konvertor	ερε- , ε= ; ε- , ἄτ- a ετε-

Konvertor je zastoupen nebo prefigován na začátku věty jako signál konverze. Jak je vidět ze seznamu existuje nejednoznačnost v identifikaci konvertorů psaných **ερε-**, **ε=**, **ε-** a **ἄτ-**.

Např.:

νε-ψαϣ-κωτῆ = préteritum (značeno **νε-**)

ετε-ψαϣ-κωτῆ = relativ (značen **ετε-**)

Ale **ε-ψαϣ-κωτῆ** je nejednoznačné = cirkumstanciál nebo relativ nebo fokalizace (**ε-**).
Nejednoznačnost **ε-** se v takovém případě objasní, buď když širší kontext vyloučí některé interpretace anebo zvláštním interpretativním rozhodnutím čtenáře.

Preteritní konverze

Preteritní konverze často posouvá věci zpět jeden krok v čase

základní	preteritní
ϣ-κωτ on staví	νεϣ-κωτ on stavěl
αϣ-κωτ on postavil (he built)	νε-αϣ-κωτ on postavil (he had built)

nebo vyjadřuje vzdálenou hypotetickou možnost nebo přání

základní	preteritní
----------	------------

ϰ-ΝΑ-ΚΩΤ on postaví/bude stavět   **ΝΕϰ-ΝΑ-ΚΩΤ** postavil by/stavěl by (kdyby mohl)²

Běžný způsob vyprávění příběhu je minulý čas **αϰ-** (a **ΠΕΧΑ**= „řekl“), např. **αΥ-ΠΩΤ** „oni utekli/utíkali“. Na rozdíl od toho préteritum **ΝΕϰ-** je literární prostředek, který vyjadřuje informaci deskriptivním, statickým (durativním) způsobem, který poskytuje pozadí [background] pro běžnou/obvyklou linii příběhu.

αΥ-ΠΩΤ. ΝΕΡΕ-ΟΥΖΟΤΕ ΓΑΡ ΝῆΜΑ-Υ.

Utíkali/utekli (vyprávění). Protože strach *byl s nimi* (vysvětlující informace o pozadí/[okolnostech] – explanatory background information).

a mění tempo. Scénérie pozadí je zobrazena s **ΝΕϰ-**, hlavní jednání s **αϰ-**.

**ΒΗΘΑΝΙΑ ΔΕ ΝΕϰ-ΖΗΝ ΕΖΟΥΝ Ε-ΘΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ. ΟΥΜΗΗΨΕ ΔΕ ΕΒΟΛ Ζῆ-ΝΙΟΥΔΑΙ ΝΕ-αΥ-ΕΙ
ΦΑ-ΜΑΡΘΑ Μῆ-ΜΑΡΙΑ. ΜΑΡΘΑ ΘΕ ΝΤΕΡΕϰ-ϰΩΤῆ . . . Δϰ-ΕΙ ΕΒΟΛ.**

Betánie *byla blízko* [pozadí] Jeruzaléma. A zástup židů *přišel* [pozadí] k Martě a Marii. Když Marta (u)slyšela, *vyšla* [hlavní linie příběhu].

Literární hodnota préterita, vlastně jeho význam, je vypojit/vypnout [switch out] hlavní linii vyprávění (**αϰ-**, **ΝΤΕΡΕϰ-**, **ΠΕΧΑ-ϰ**) do deskriptivního nebo zpomaleného způsobu (**ΝΕϰ-**) a pak opět zpět (**αϰ-**). ... [viz cvičení v této lekci]

Jak proces konverze funguje formálně

Každý konvertor se objevuje ve dvou typech:

i. jako *konverzní základ* (*conversion base*) ve dvou stavech; vyskytuje se pouze v durativních větách

préteritum	ΝΕΡΕ- , ΝΕ=
cirkumstanciál	ΕΡΕ- , Ε=
relativ	ΕΤΕΡΕ- , ΕΤ=
fokalizace	ΕΡΕ- , Ε=

ii. jako *větní konvertor* (*sentence converter*)

préteritum	ΝΕ-
cirkumstanciál	Ε-
relativ	ΕΝΤ- nebo ῆΝΤ- , ΕΤ- , ΕΤΕ- nebo Ε- (závisí na typu věty)
fokalizace	Ε- nebo ῆΝΤ- (závisí na typu věty); ΕΤΕ-

Následující tři paragrafy podávají detaily o přesném tvoření konverze. Prvně je třeba se koncentrovat na to, naučit se, jak rozpoznat a překládat konverzi. Detailní znalost se získá procvičováním a čtením. Préteritum je zde užito jako příklad.

(a) *Ke konverzi základní durativní věty se odstraňuje osobní podmětový prefix (†-, κ-, atd.) a nahrazuje se konverzním základem (ΝΕ=) konjugovaným s osobním sufixem.*

² Podmínkové věty tohoto typu se budou probírat v L20.

Základní	Konvertovaný (préteritum)
†-ΒΩΛ	ΝΕΪ-ΒΩΛ
†-ΒΗΛ†	ΝΕΪ-ΒΗΛ
†-ΖΜ-ΠΕΦΗ	ΝΕΪ-ΖΜ-ΠΕΦΗ
†-ΝΑ-ΒΩΛ	ΝΕΪ-ΝΑ-ΒΩΛ
†-	ΝΕΪ-
κ-	ΝΕΚ-
τϵ-	ΝΕΡϵ-
φ-	ΝΕΦ-
σ-	ΝΕΣ-
τῆ-	ΝΕΝ-
τετῆ-	ΝΕΤΕΤῆ-
σϵ-	ΝΕΥ-

Když je podmětem fráze s členem, zájmeno atd., prefiguje se k němu přednominální konverzní základ ΝΕΡϵ-.

ΠΡΩΜΕ ΣΩΤῆ̄   ΝΕΡϵ-ΠΡΩΜΕ ΣΩΤῆ̄

Negace se tvoří přidáním **αν** po predikátě. Např. ΝΕΪ-ΣΩΤῆ̄ **αν**, ΝΕΡϵ-ΠΡΩΜΕ ΣΩΤῆ̄ **αν**.

(b) Ke konverzi durativní věty tvořené s afirmativním οὔν- „je/existuje“ je možné jednoduše doplnit přednominální konverzní základ (ΝΕΡϵ-, ϵΡϵ-, εΤΕΡϵ-, ϵΡϵ-) namísto οὔν-.³

οὔν-[∅] ΡΩΜΕ ΣΩΤῆ̄   ΝΕΡϵ-[∅] ΡΩΜΕ-ΣΩΤῆ̄
atd.

(c) Ke konverzi všech ostatních typů vět⁴ se jednoduše prefiguje základní větě (afirmativní nebo negativní) větní konvertor. Např.

ΝΕ-ΑΝῆ̄-ΟὔΠΡΟΦΗΤΗΣ
ΝΕ-ΟὔΠΡΟΦΗΤΗΣ ΠΕ
ΝΕ-ΟὔΠΡΟΦΗΤΗΣ ΑΝ ΠΕ
ΝΕ-ΑΦ-ΣΩΤῆ̄, ΝΕ-ῆ̄Πῆ̄, ΝΕ-ῆ̄ΠΑΤῆ̄, ΝΕ-ΦΑΦ-, ΝΕ-ΜΕΦ-
ΝΕ-ΝΑΝΟΥ-Φ
ΝΕ-ΝΑΝΟΥ-Φ ΑΝ
ΝΕ-ΑΝΑΓΚΗ ...
ΝΕ-ΑΝΑΓΚΗ ΑΝ ...
ΝΕ-οὔν-[∅] ΡΩΜΕ ΣΩΤῆ̄²
ΝΕ-ῆ̄-[∅] ΡΩΜΕ ΣΩΤῆ̄
ΝΕ-ΠΑῖ ΠΕ-ΕΤῆ̄-ΣΩΤῆ̄ ῆ̄ΜΟ-Φ⁵
atd.

Ne-durativní podřadné věty (ῆ̄ΤΕΡϵ- atd.) nemohou být konvertovány.

³ Nebo se může prefigovat větní konvertor k οὔν-, tak např. ΝΕ-οὔν-ΡΩΜΕ ΒΩΛ (všechny čtyři konverze).

⁴ Neexistuje žádná préteritní konverze afirmativního optativu ε= ε-.

⁵ Také ΝΕΡϵ-[∅] ΡΩΜΕ ΣΩΤῆ̄.

⁶ K tomuto viz L19.

Préteritní částice **πε**.

Slovo **πε** se někdy vyskytuje v préteritních větách, na konci věty. Její funkce a význam jsou neznámé. Např. **νεφ-σωτῆ πε**.

Slovníček

Další slovesa: různé základní činnosti

ογωψ ογεψ- ογαψ= ειρε ῑ- λα= ο[†]	chtít; milovat dělat; způsobit, aby...; fungovat jako...; vykonat, provést; být (ο[†] ῑ-)
*αρζει ῑ- nebo ε- (+ inf.) σω σεετ[†] λο	začít zůstat, zůstávat (s cirkumstanciálem – L15) přestat, zastavit (s cirkumstanciálem – L15); uzdravit
ψωπε ψοοπ[†] χπο χπε- χπο= (= τωπο) αμαζετε κω κα- καα= κη[†]	stát se, vzniknout zplodit; zrodit; produkovat; („způsobit, aby byl“) uchopit, chytit položít, umístnit, stanovit; dovolit; opustit; ležet, být (κη[†])
ζιογε ζι- ζιτ= ζαρεζ ε-	udeřit, hodit držet, strážít

Slovesa postavení/pozice

(a) *Pohyb*

μοοψε πωτ πητ[†] ζων εζουν ζην εζουν[†] φι φι- φιτ=	jít, kráčet, cestovat, procházet se běžet, utíkat přiblížit se, být blízko zdvihnout; odstranit; ζα- nést
--	---

(b) *Stasis*

ζμοοc αζερατ= nebo αζε ερατ= (uváděno pod ωζεε)	sedět; přebývat; μη- být ženatý s stát (stát-na-nohou svých [reflexivní/zvratné])
---	--

(c) *Rotace*

κωτε κετ- κοτ= κτο κτε- κτο	ῑ- otočit (tranzitivní, často zvratné); ε- obklopit, opakovat otočit (tranzitivní, často zvratné; vlastně „zapříčinit obrácení“ = τρτο), jít okolo/dokola, obklopit
--	---

Spojky

ΕΒΟΛ ΧΕ- protože (méně nejednoznačné než **ΧΕ-**)
ΕΤΒΕ-ΧΕ protože (méně nejednoznačné než **ΧΕ-**)

Logické částice

ΕΝΕ- (1) před nepřímou otázkou: zda
ΕΙΕ- (2) před přímou otázkou: nepřeloženo pak (ve větách jestliže-pak); tedy, proto

Reciproční zájmeno

ΕΡΗΥ (vždy s přivlastňovacím členem shodujícím se subjektem/podmětem) navzájem⁷

Substantivum **СОП** tvořící adverbia

Π-СОП (substantivum)	čas, příležitost
ΖΑΖ ἄ-СОП , ἄΖΑΖ ἄ-СОП	často, mnohokrát
†ΟΥ ἄ-СОП , ἄ†ΟΥ ἄ-СОП , atd. ⁸	pětkrát, atd.
ΟΥΗΡ ἄ-СОП , ἄΟΥΗΡ ἄ-СОП	kolikrát?, Jak často?
ΚЕСОП , ἄΚЕСОП	opět, znovu, nanovo
ΟΥСОП , ἄΟΥСОП , ἄΟΥ-СОП ἄ-ΟΥΩΤ	jednou, kdysi
ΖΙ-ΟΥСОП	společně, jednomyslně

Zvláštní formy **СОП**:

ἄСΕΠ СΝΑΥ , ἄСἄ-СΝΑΥ	dvakrát
ἄΩΜἄТ-СΩΩП	tříkrát
ἄΠΜΕΖ-СΕΠ СΝΑΥ ⁹	podruhé

Cvičení

A.

*Prostudovat tyto préteritní konverze, zvláště si všimnout, kde jsou přechody mezi hlavním minulým vyprávěním [main-line past narrative] (**αφ-**, **ἄΠΕΡΕφ-**, **ΠΕΧΑ-φ**) a deskriptivním nebo zpomaleným préteritem (**ΝΕφ-**). Všimnout si (také) další signály přechodu v textu, jako např. **ΔΕ**, **ΓΑΡ** nebo **ἄΤΕΥΝΟΥ**. V každé pasáži: jaká je příčina nebo účinek tohoto posunu/změny?*

1.

Celý kraj přišel (**αС-ΒΩΚ**) a byli křtěni (**αΥ-χι-⁰ΒΑΠΤΙСΜΑ**) jím (Janem). **αΥΩ ΙΩΖΑΝΝΗС ΝΕΡΕ-ΖΕΝφΩ¹⁰** **ἄ-ΒΑΜΟΥΛ** **ΤΟ ΖΙΩΩ-φ¹¹** ... **αΥΩ ΝΕφ-ΤΑΨΕ-⁰ΟΕΙΩ** ... A stalo se (**αΥΩ αС-**

⁷ Např. **αΥ-ΨΑΧΕ** **ἄἄ-ΝΕΥΕΡΗΥ** = mluvili navzájem, **αἄ-ἄΖἄΖἄἄ** **ἄ-ΝΕΝΕΡΗΥ** = my jsme (si) navzájem služebníky.

⁸ Jakákoli číslovka od **ΩΜἄТ** nahoru se takto tvoří.

⁹ Od tří nahoru: **ἄΠΜΕΖ-ΩΜἄТ** **ἄ-СОП** atd.

¹⁰ **φΩ** kůže; **βΑΜΟΥΛ** velbloud.

¹¹ **ΤΟ ΖΙΩΩ-φ** stativ od **† ΖΙΩΩ**= oblékat (někoho)

ψωπε), že přišel Ježíš (αφ-ει) z galilejského Nazaretu a byl pokřtěn (αφ-χι-⁰βαπτισμα). Mk 1,5-9

2.

Když kráčel (Ježíš) podél galilejského moře, (u)viděl (αφ-ναυ) Šimona a Šimonova bratra Ondřeje, jak vrhají síť do jezera. νε-ζενουωζε¹² γαρ νε. Řekl (πεχα-φ) jim: Pojd'te ... Mk 1,16-17

3.

Jakmile vyšli ze (ν̄τεγνου δε ν̄τερου-ει εβολ ζ̄ν-) synagogy, on (Ježíš) vešel (αφ-βωκ) do domu Šimona a Ondřeje, s Jakubem a Janem. Šimonova tchýně právě (δε) νεс-νηх¹³ s horečkou. A hned s ním mluvili (ν̄τεγνου αυ-ψαχε) o ní. A on šel k ní (αφ-) a zvedl ji (αφ-τογνοс-с̄) ... a horečka přestala/skončila (αφ-λο). Mk 1,29-31

4.

A on se vrátil (αφ-βωκ он) do synagogy. νε-γ̄ν-ουρωμε δε ν̄μαυ, jehož ruka byla odumřelá. αυ νευ-παρaτηρει¹⁴ εροφ, jestli ho v sobotu uzdraví, aby ho mohli obžalovat. A on řekl (αυ πεχα-φ) člověku, jehož ruka byla odumřelá: Vstaň, pojď ... řekl (πεχα-φ) tomu člověku: Zvedni svou ruku. On ji zvedl (αφ-сoυτωн-с̄) a jeho ruka byla vyléčena (αс-λο ν̄би-τεφбix). Mk 3,1-5

5.

A jeho matka a bratři přišli (αυ-ει) a stáli [„postavili se“] (αυ-αζερατ-οу) venku a poslali (αυ-χοοу) pro něho. αυ νεφ-ζμοос ζ̄ν-πεφκωτε¹⁵ ν̄би-ουμνησε πε. Řekli (πεχα-υ): Hle, tvoje matka a tvoji bratři jsou venku a hledají tě. On odpověděl (αφ-οуωψβ δε): Kdo je má matka a moji bratři? Mk 3,31-33

6.

A velký zástup se shromáždil (αυ α-γνοб ν̄-μνησε сwoυζ) k němu, takže nastoupil do lodě a posadil se v ní na jezeře. αυ πμνησε τηρ-с̄ νεφ-αζερατ-с̄ ζι-πεκρο ν̄-τεθαλαсса. αφ-†-сβω δε να-υ εματε¹⁶ ζ̄ν-ζενπαρaβολη¹⁷ αυ νεφ-αω ν̄μο-с να-υ χε- Poslyšte, rozsévač vyšel rozsévat. A když rozséval, některá spadla na cestu (atd. ... [podobenství o rozsévači se vypráví, užívá se pouze αφ-, ν̄τερεφ- a ν̄πс̄-; podobenství končí a Marek pokračuje:] νεφ-αω δε ν̄μο-с να-υ χε- Kdo má uši k slyšení, slyš! ν̄τερεφ-κα-πμνησε δε αυ-χνοуφ ... ε-ν̄παρaβολη. πεχα-φ να-υ ... Mk 4,1-11

7.

A opustili zástup (αυ-κα-πμνησε σε) a vzali ho na loď (αυ-ταλο-φ ε-πχοει) ... A nastala velká bouře (αυ α-γνοб ν̄-ζατηψ ωψπε), a vlny se valily na loď, až se téměř převrhla. ν̄τοφ δε νεφ-ζιπαζοу ν̄-πχοι¹⁸ spící na podušce. A probudili ho (αυ αυ-νεζσε ν̄μο-φ) a řekli mu: Místře, tobě je jedno, že zahyneme? Mk 4,36-38

8.

---

¹² οуωζε rybář

¹³ нηх byla v posteli (ноухе = házet, нηх† = ležet)

¹⁴ παρaτηρει pozorovat, dávat pozor, (číhat).

¹⁵ ζ̄ν-πεφκωτε kolem něho, v jeho blízkosti

¹⁶ velmi mnoho

¹⁷ παρaβολη podobenství

¹⁸ ζιπαζοу ν̄-πχοι v zadní části lodě

2̄N-TEZOYEITE¹⁹ NEQ-ΦOOP N̄BI-PWAXE. AYW PWAXE NEQ-ΦOOP N̄NAZR̄N-PNOYTE. AYW NE-YNOYTE PE PWAXE. PAI 2̄N-TEZOYEITE NEQ-ΦOOP ZAT̄N-PNOYTE ... Byl (AQ-ΦWPE) člověk poslán od Boha jménem Jan. PAI AQ-EI E-YM̄NT-M̄NTPE XE-EQE-P̄-M̄NTPE ETBE-ΠOYOEIN ... NE-ΠET̄MAY AN PE ΠOYOEIN, ALLA XEKAC N̄TOQ EQE-P̄-M̄NTPE ETBE-ΠOYOEIN. Jn 1,1-8

9.

A třetího dne byla svatba (A-YΦEΛEET ΦWPE) v Káně Galilejské. AYW NERE-TMAY N̄-IC̄ M̄MAY. AY-TWZ̄M DE ZW-Ŧ N̄-IC̄ M̄N-NEQMAOTHIC E-TΦEΛEET. Jn 2,1-2

10.

Zatkli (AY-ΦWPE) Ježíše, svázali ho (AY-MOP-Q̄) a přivedli ho (AY-N̄T-Q̄) nejprve k Annášovi. NE-PWOM²⁰ DE PE N̄-KAIFAC²¹, který byl veleknězem toho roku. Byl to ten Kaifáš, který poradil židům, že je lépe, aby jeden člověk zemřel za lid. NEQ-OYH2²² DE N̄CA-IC̄ N̄BI-CIMWON PETROC M̄N-KEMAOTHIC. PMAOTHIC DE ET̄MAY NERE-PARXIEPEYC COOYN M̄MOQ. A on vešel (AQ-BOK) do pretoria s Ježíšem. PETROC DE NEQ-AZEPAT-Q̄ PE N̄BOL²³ ZIP̄M-PRO²⁴. Pak ten učedník, kterého znal velekněz, přišel (AQ-EI DE), promluvil s vrátnou a přivedl Petra dovnitř (AQ-XI M̄-PETROC EZOYN). Tu řekla (PEXA-C) služka vrátná Petrovi: Nepatříš i ty k učedníkům toho člověka? On řekl (PEXA-Q): Ne. NEY-AZEPAT-OY DE N̄BI-N̄Z̄M̄ZAL M̄N-N̄ZYPHRETHIC²⁵. A oni udělali (AY-) oheň a zahřívali se. XE-NERE-PXAC N̄BOL²⁶. PETROC ZW-Ŧ ON NEQ-AZEPAT-Q̄ a zahřívál se. PARXIEPEYC DE AQ-XNE-IC̄ ETBE-NEQ-MAOTHIC AYW ETBE-TEQ-CBOW. AQ-OYWΦ̄ NA-Q N̄BI-IC̄ ... Jn 18,12-20

11.

Tak Ježíš stál (AQ-AZEPAT-Q̄) před vladařem. A vladař se ho zeptal (AQ-XNOY-Q DE): Jsi židovský král? Ježíš řekl (PEXA-Q): Ty to říkáš ... Tehdy mu Pilát řekl (TOTE PEXA-Q): Neslyšíš, co všechno proti tobě svědčí? Ale on neodpověděl (N̄PEQ-OYWΦ̄-EQ) ani slovo, takže se vladař divil. Každý svátek (KATA-ΦA DE) NE-ΦAPE-PZHΓEMWON KA-OYA EBOL M̄-PMHWE někoho z vězení, koho si přáli. NE-YNTA-Y DE M̄MAY M̄-PEOYOEIΦ ET̄MAY N̄-OYA ... XE-BARABVAC. Když se shromáždily, Pilát jim řekl (PEXA-Q): Chcete, abych vám propustil Barabáše nebo Ježíše zvaného Mesiáš? Mt 27,11-17

12.

Poté Ježíš přišel (M̄N̄CA-NAI AQ-EI) se svými učedníky do oblasti Judeje. AYW NEQ-M̄MAY PE N̄MMA-Y, křtíl. NERE-PKEIΩZANNHC DE BAPTIZE 2̄N-AINWON ZAT̄N-CALIM²⁷. XE NE-YN̄-ZAZ M̄-MOY 2̄M-PIA ET̄MAY. AYW NEY-NHY PE, aby byli pokřtěni. NE-M̄PATOY-NEX-IΩZANNES GAR PE E-PEWTEKO²⁸. Nastala diskuse/spor (A-YZHTHCIC OE ΦWPE) mezi učedníky Janovými a židy o očišťování. Přišli (AY-EI) k Janovi a řekli (PEXA-Y) mu ... Jn 3,22-26

¹⁹ ZOYEITE začátek/počátek

²⁰ WOM tchán

²¹ = Kaifáš (vlastní jméno)

²² OYH2 (stativ) N̄CA- následovat, být za

²³ N̄BOL venku

²⁴ ZIP̄M-PRO u vrat

²⁵ ZYPHRETHIC úředník, důstojník

²⁶ PXAC N̄BOL „zima byla venku“ = venku bylo chladno

²⁷ AINWON ZAT̄N-CALIM Ainon u Salima (název místa)

²⁸ WTEKO vězení

13.

Přišel tedy opět (αφ-ει δε ον) do Kány Galilejské, kde před tím proměnil vodu ve víno. αγω νε-γν̄-βασιλικος²⁹, jehož syn byl nemocen v Kafarnaum. Když uslyšel (ντερεφ-σωτ̄), že Ježíš přišel z Judska do Galileje, šel (αφ-βωκ) k němu a prosil ho (αφ-σεπσωπ-ῆ), aby přišel a uzdravil jeho syna. νεφ-να-μου γαρ πε. Ježíš mu řekl (πεχε-ις σε): Neuvídate-li zázraky a znamení, neuvěříte. Jn 4,46-48

14.

Velitel přikázal (α-πχιαρχος δε ουεζ-[∅]σαζνε) aby Pavla zavedli do pevnosti; dal jim pokyn, aby při výslechu použili bičování ... Když (ντερογ-) byl svázán, Pavel řekl (πεχα-φ) důstojníkovi, který měl službu: Smíte bičovat římského občana, a to bez soudu? ... Já jsem se jako římský občan už narodil. Ihned od něho odstoupili (αγ-σαζω-ου εβολ) ti, co ho měli vyslýchat. A velitel dostal strach (αφ-ῆ-[∅]ζοτε) když se dověděl, že Pavel je římský občan, εβολ χε-νε-αφ-μορ-ῆ πε. A hned ho propustil (αγω ντεγνογ αφ-βολ-ῆ εβολ). Sk 22,24-29

B.

a. ετβε-ου ακ-ῆ-πεϊζωβ.

b. εψφε αν ε-ειρε ῆ-πεϊζωβ.

c. νεγ-αρχει ῆ-κωτε ε-τεσζιμε.

d. αναμαζτε ῆπεφδix ῆκεσοπ.

e. ασχπεουφηρε χειωζαννης.

f. νεγω ζῆτπολις ζιογσοπ.

g. πεχεπζλλο χεζαρεζ ετεκταπρο νῆφι ῆπεκσταγρος.

h. νερεῆδαιμονιον πητ εβολ.

i. ασκτος ασζων εζογν.

---

²⁹ βασιλικος královský služebník